

เรื่อง รายงานการถอดบทเรียนและข้อค้นพบสำคัญจากการใช้หลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนต้น (ป.1-3) พุทธศักราช 2568

โดย ดร.กนกพร ลีลาเลิศประเสริฐ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดดอนสาส์(สาส์ประชาสรรค์)

บทคัดย่อ

การถอดบทเรียนครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลการดำเนินงานตามหลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนต้น(ป.1-3) พุทธศักราช 2568 2) วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน 3) ศึกษาปัญหาอุปสรรค และแนวทางพัฒนา และ 4) จัดทำข้อเสนอแนะในการขับเคลื่อนหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยดำเนินการศึกษาจากข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการประเมินความสามารถพื้นฐานของผู้เรียน ผลการทดสอบระดับชาติ RT และ NT การสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา และการประชุมสะท้อนผลผ่านกระบวนการ PLC รวมทั้งใช้เทคนิค After Action Review (AAR) การเล่าเรื่อง (Storytelling) สนทนา (Dialogue) และการวิเคราะห์สาเหตุด้วย Mind Mapping และ Fishbone Diagram ในการสังเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษาพบว่า การนำหลักสูตรการศึกษาประถมศึกษาตอนต้น(ป.1-3) พุทธศักราช 2568 ไปใช้ส่งผลให้ครูมีความเข้าใจแนวคิดการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะมากขึ้น สามารถออกแบบกิจกรรม Active Learning และบูรณาการการเรียนรู้กับบริบทของโรงเรียนและชุมชนได้อย่างเหมาะสม ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านการสื่อสาร การทำงานร่วมกัน ความรับผิดชอบ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม ผลการประเมิน RT และ NT ยังต่ำกว่าระดับประเทศ แม้ว่าผลการประเมินในชั้นเรียนความสามารถส่วนใหญ่อยู่ในระดับชำนาญ สะท้อนถึงความไม่สอดคล้องระหว่างการประเมินในชั้นเรียนกับการประเมินระดับชาติ โดยเฉพาะด้านการอ่านรู้เรื่อง การคิดวิเคราะห์ และการแก้ปัญหา อีกทั้งนักเรียนส่วนใหญ่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง จึงส่งผลต่อการอ่านจับใจความและการตีความคำสั่งในการสอบ

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ ได้แก่ การสนับสนุนอย่างจริงจังของผู้บริหาร ความร่วมมือของครูผ่านกระบวนการ PLC การมีส่วนร่วมของชุมชน และการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับบริบทวัฒนธรรม ส่วนปัญหาและอุปสรรคสำคัญ ได้แก่ ความไม่ชำนาญในการสร้างเครื่องมือวัดสมรรถนะ ภาระงานครู ข้อจำกัดด้านภาษาไทยของผู้เรียน และการขาดสื่อและเทคโนโลยีสนับสนุนการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะที่สำคัญ คือ การพัฒนาครูด้านการออกแบบการเรียนรู้ฐานสมรรถนะและการวัดประเมินผลตามสภาพจริง การพัฒนาทักษะการอ่านรู้เรื่องและการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน การใช้ผล RT และ NT วิเคราะห์รายบุคคล การขับเคลื่อน PLC อย่างต่อเนื่อง และการพัฒนาระบบนิเทศภายในที่เชื่อมโยงการจัดการเรียนรู้กับผลลัพธ์ของผู้เรียน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาตามเป้าหมายของหลักสูตร พ.ศ. 2568 อย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: หลักสูตร พ.ศ. 2568, ฐานสมรรถนะ, การถอดบทเรียน, Active Learning, RT, NT